

Megszólalásig hasonlóak, de mégsem egyformán rosszak: ezt teszik a betolakodók az őshonos kagylókkal

A külsőre és az életmódjukban is hasonló, betolakodó kagylófajok nem egyformán veszélyesek az őshonos kagylókra – állapította meg a HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet és a Toruni Egyetem (Lengyelország) munkatársainak közös kutatása. A Balatonba behurcolt invazív vándor- és kvagga kagyló nagytestű kagylótársaikra gyakorolt ökológiai hatását elemző [tanulmány](#) a rangos *Science of the Total Environment* interdiszciplináris folyóiratban jelent meg.

Világviszonylatban a legsikeresebb inváziós fajok közé tartoznak a Dreissena fajok – a vándorkagyló (*Dreissena polymorpha*) és a kvagga kagyló (*Dreissena r. bugensis*) –, amelyek jelentős nyomást gyakorolnak az őshonos élővilágra. Ezek a kisméretű kagylók tömegesen telepednek rá a nagytestű, többségében őshonos kagylók héjára, így meggátolják azok iszapba fúródását, mozgását, táplálékhoz jutását, emiatt sok esetben visszaszorulnak, olykor el is tűnnek egyes fajok.

A kutatók hosszú távú terepi adatsorok felhasználásával, a kvagga kagyló 2009-es megjelenésétől kezdődően tanulmányozták a dreissenák méretét, sűrűségét és azt, hogy milyen felületet választanak a megtelepedéshez (Unionida kagylóhéj vagy élettelen kő). Laboratóriumi kísérletekben vizsgálták a rekolonizáció és a letelepedés utáni mozgási viselkedést, s tisztázták a két kagylófaj eltérő felületválasztását. Igazolták, hogy a kvagga kagyló a vándorkagylóval ellentétben az iszapba süllyedő felületről gyakran leválik, ezáltal a nagytestű kagylókat kevésbé terheli. Az iszap felszínén a kvagga kagyló csomókban kitelepedve kagylókolóniákat alkothat, élőhelyet szolgáltatva más élőlények számára. Azt is megfigyelték és megerősítették, hogy a Balatonban a nagytestű kagylók menedékként szolgálhatnak a vándorkagyló számára, amely más felületeken erőteljesen visszaszorult a kvagga kagyló megjelenése óta. Mindezek alapján az őshonos gazdafajokra nehezedő nyomás kisebb lehet azokon az élőhelyeken, ahol csak a kvagga kagyló jelenik meg, és várhatóan csökkenni fog azokon az élőhelyeken, ahol a korábban behurcolt vándorkagylót kiszorította az új betolakodó. Nem szabad azonban elfeledkezni arról, hogy a dreissena kagylók táplálékkonkurencsei az őshonos kagylóknak, mivel ezek az apró inváziós kagylók hatékony szűrésük révén kimeríthetik közös táplálékforrásukat, a fitoplanktont.

A dreissenák együttes összetételének folyamatos változása Európában és Észak-Amerikában mélyreható változásokat eredményezhet e kis kagylók környezetre gyakorolt hatásában és ezáltal az édesvízi közösségek működésében, hangsúlyozva, hogy a Dreissena fajok nem egyenértékűek bioszennyezőként (tömeges rátelepedés) és ökoszisztéma-mérnökként. Ez felveti a fajidentitás fontosságát a közösségek működésének megítélésében, mivel még a morfológiailag hasonló és látszólag egyenértékű fajok is jelentősen eltérhetnek tényleges hatásuk tekintetében.

Sajtókapcsolat:

- Torda Júlia, kommunikációs vezető
- torda.julia@hun-ren.hu

© HUN-REN BLKI

© HUN-REN BLKI
Nagytestű kagylóra kitelepedett dreissenák.

© HUN-REN BLKI
A Balaton laza fenéküledékéről gyűjtött kagylócsomók.

Eredeti tartalom: HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/14699/megszolalasi-g-hasonlok-de-megsem-egyforman-rosszak-ezt-teszik-a-betol-akodok-az-oshonos-kagylokkal/>